

[Malchau.]

virke fremmende for forligsmulighederne. Den højeste forligsprocent findes i Københavns omegn, derefter følger provinsbyerne, og lavest ligger den altså i landkommunerne. Det er betegnende, at forligsprocenten ved Københavns byret, der jo foretager mæglingen i alle byretssager, er omtrent dobbelt så stor som ved forligskommissionerne.

Trøds alt, hvad der altså kan siges til fordel for forligskommissionsordningen, tror jeg, når alt kommer til alt, at den har overlevet sig selv, og at resultaterne, der opnås, ikke står i rimeligt forhold til udgifterne, hvortil kommer den forsinkelse af retssagerne, som ordningen kan medføre. Som det er oplyst, opnås der kun forlig i ca. en sjettedel af de behandlede sager.

Jeg kan også tilslutte mig de øvrige foreslåede ændringer, som har været omtalt af den højtærede justitsminister og af de ærede tidligere ordførere, og skal ikke komme nærmere ind herpå.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag til velvillig behandling og vedtagelse.

Jeg kan tilføje, at jeg finder det rimeligt, at man viser forligsmæglerne det hensyn at give dem en passende frist til afvikling, hvorfor jeg er tilfreds med, at lovens ikrafttræden udskydes til 1. april 1953.

Jeg kan ligeledes tiltræde de to andre lovforslag, nemlig forslag til lov om ændring i lov om retsforholdet mellem husbond og medhjælpere og forslag til lov om ændringer i lov om retsafgifter i domssager m. m. På mit partis vegne anbefaler jeg alle tre lovforslag til vedtagelse her i det høje ting.

Gudiksen: Ifølge retsplejelovens kapitel 26 skal tvungen forligsmægling som hovedregel finde sted i borgerlige domssager. Vi har dog en hel del forligssager, der afgøres ved retten. Reglerne hviler på en forordning af 10. juli 1795, så den højtærede justitsminister kan jo nok have grund til at mene, at denne forordning efter 150 års forløb er forældet. Jeg mener personlig, at det er det demokratiske element, det går ud over her, men jeg indrømmer, at det er meget få sager, der forliges. Selvom jeg mener, at det, der har været, i virkeligheden var godt, bøjer jeg mig for kendsgerningerne og går med til at lade forligsmæglingen udgå.

I 1932 blev der ved en ændring i retsplejeloven givet adgang til, at retskredsene kunne blive fritaget for forligskommissioner, men der skete ingenting. Der var ingen kredse,

der forlangte fritagelse. Det kunne jo betyde, at man gerne ville beholde den gamle ordning, men det kan også skyldes uagtpågivenhed.

Det er blevet nævnt, at kun i en sjettedel af de sager, som behandles af forligskommissionerne ude i landet, er der opnået forlig, og i en fjerdedel af sagerne ved Københavns Byret. Det er egentlig mærkeligt, at der forliges flere sager herinde end ude på landet.

I folketingsudvalget har der været enighed om, at ordningen var forældet, og navnlig at den havde for lidt praktisk betydning. Også jeg kan ud fra dette synspunkt på mit partis vegne anbefale den foreslåede ændring.

Med hensyn til lovforslaget om retsforholdet mellem husbond og medhjælpere gælder det, at det er meget få sager, der har været behandlet. Også dette lovforslag kan jeg på mit partis vegne anbefale til vedtagelse.

Det tredje lovforslag om retsafgifter i domssager er jo en følge af gennemførelsen af de to andre lovforslag. Også det kan jeg på mit partis vegne tiltræde.

Steffensen: De ærede ordførere har jo anbefalet disse lovforslag, jeg kan desværre ikke gøre det samme.

Denne lovgivning er som allerede nævnt gammel, og det er jo ikke alt gammelt, der er dårligt, og alt nyt, der er godt, ligesom det omvendte heller ikke gælder. Jeg mener, at en forligskommission med lægmandsislæt har den allerstørste betydning, for det gælder sikkert i mange tilfælde, at der, når folk kan komme sammen og tale sig til rette under medvirken af lægmænd, er mange muligheder for, at de kan komme til en forståelse. Der er et gammelt ord, der siger, at et magert forlig er bedre end en fed proces, og jeg tror egentlig, at domstolene har rigeligt med arbejde. Derfor er det mærkeligt, at det just er fra juristerne, at henstillingen om forligsinstitutionens afskaffelse er kommet.

Det ærede medlem hr. Elmquist var inde på — og det gik også igen i forhandlingerne i folketinget —, at det måske var den yngste kontorist, der blev sendt til forligsmæglingen. Jeg vil gerne bede om den højtærede formands tilladelse til et citat fra forhandlingerne i folketinget af fru Edel Saunte, der sp. 1462 udtaler:

„De møder ikke deres egentlige modpart i forligskommissionen — hvis de gjorde det, fik de måske noget ud af det —, men